

культури: моральні цінності, совість, душевність, інтелектуальність і ін. Формуються і розвиваються нові спеціальні види менеджменту: муніципальний менеджмент, ризик-менеджмент, університетський менеджмент, інвестиційний менеджмент, інноваційний менеджмент, кризове управління, менеджмент якості та ін. Результатом становлення всіх цих окремих підсистем менеджменту передбачає створення специфічних [3].

Аналіз діяльності провідних світових компаній показує, що успіх їх роботи в умовах постійної зміни параметрів зовнішнього середовища і високої конкуренції, багато в чому залежить від ефективності управління людськими ресурсами. У зв'язку з цим останнім часом значно зросла роль менеджерів з управління людськими ресурсами, які приймають все більшу участь в житті організації.

Література.

1. Правові засади та перспективи розвитку менеджменту на підприємстві [Електронний ресурс]. Режим доступу: epi.org.ua.
2. Процес управління підприємством [Електронний ресурс]. Режим доступу: center-yf.ru.
3. Тенденції сучасного управління [Електронний ресурс]. Режим доступу: manuava.org.

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Царук О. Р., студентка

*Науковий керівник: Камінська І.Б., к. е. н, доцент
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу*

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) – це відповідальність тих, хто приймає бізнес-рішення, за тих, на кого безпосередньо чи опосередковано ці рішення впливають.

Соціальна відповідальність – концепція, що заохочує суб'єктів враховувати інтереси суспільства, беручи на себе відповідальність за вплив своєї діяльності на споживачів, працівників, громаду та навколишнє середовище [1, с. 136].

КСВ - частина стратегії розвитку організації, що ґрунтується на засадах:

- балансу між основними цілями діяльності: модель 3P: Profit – Planet – People;
- діалогу із групами зацікавлених осіб (стейкхолдерами);
- соціальної звітності.

Основними формами реалізації КСВ на підприємстві є розробка Кодексу відповідальної поведінки або Стратегії КСВ, яка включає розробку та впровадження стандартів якості продукції на всіх стадіях життєвого циклу товару; систему відносин із зацікавленими особами; соціальну звітність тощо.

Виділяють зовнішнє і внутрішнє середовище КСВ [2, с. 40].

До внутрішнього середовища КСВ належать:

- управління якістю;
- охорона здоров'я та безпека праці;
- екологічний ресурсозберігаючий менеджмент;
- політика соціально-трудових відносин, програма мотивації і кар'єрного росту;
- формування організаційної структури представництва інтересів власників.

У зовнішньому середовищі КСВ виділяють:

- управління впливами на довкілля;
- прозора звітність (соціальний звіт);
- дотримання правил чесної конкуренції;
- взаємодія з урядовими структурами, НУО, освітніми закладами;
- підтримка соціально важливих проектів;
- фінансова і матеріальна допомога незахищеним верствам населення;
- волонтерство, меценатство.

Відповідно до міжнародного стандарту ISO 26000, КСВ будується на принципах [3]:

- ✓ підзвітності (підприємство повинно бути підзвітним за його вплив на суспільство та довкілля);
- ✓ прозорості (підприємству слід бути прозорим у свої рішеннях та діях; інформація має бути подана зрозуміло, своєчасно, обгрунтовано);
- ✓ поваги до інтересів зацікавлених сторін (підприємству слід брати до уваги та відповідати інтересам зацікавлених сторін);
- ✓ поваги до верховенства права (діяльність підприємства повинна відповідати законним вимогам юрисдикцій);

✓ поваги до міжнародних норм поведінки (підприємство повинно враховувати міжнародні норми ділової етики, будувати свою поведінку на засадах чесності та рівності).

Економічними перевагами впровадження КСВ на підприємстві є [4]:

- оптимізація витрат за рахунок екологізації виробництва та утилізації відходів;
- зменшення енерго- та ресурсоемності виробництва;
- збільшення обсягів продажу та частки ринку;
- мотивація співробітників компанії;
- запобігання ризикам (управління нефінансовими ризиками);
- покращення репутації компанії;
- покращення інвестиційного клімату.

Однак за економічними перевагами на шляху впровадження КСВ є перешкоди:

- правовий та економічний нігілізм населення;
- відсутність єдиного розуміння місії та філософії КСВ;
- опортунізм державного менеджменту;
- низька економічна ефективність компаній;
- ризик невизначеності [5, с. 94].

Література.

1. Сіднева Ж. К. Нормативна основа концепції корпоративної соціальної відповідальності / Ж. К. Сіднева, Т. В. Рибачук–Ярова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2015. - № 10. - С. 136-140.

2. Ахновська І. О. Механізм впровадження корпоративної соціальної відповідальності на підприємствах України / І. О. Ахновська, О. Ю. Лепіхова // Економіка і організація управління. – 2016. – № 1 (21). – С. 36–44.

3. Керівництво з соціальної відповідальності (Міжнародний стандарт ISO/FDIS 26000) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ksovok.com/doc/iso_fds_26000_rus.pdf

4. Фурса М. В. Соціальна відповідальність підприємства: теоретико-методологічні проблеми становлення / М. В. Фурса // Демократичне врядування. - 2014. - Вип. 14.

5. Антошко Т. Р. Особливості провадження корпоративної соціальної відповідальності в країнах з трансформаційною економікою // Економіка та держава. – 2012. - № 6. – С. 89-93.